

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: Ontwikkelingen en begroting 2017 Beschermd Wonen en Opvang	
Aanleiding	: Actieve informatieplicht	
Datum	: 20 december 2016	
Doel	: Ter kennisname verstrekken van informatie	
Portefeuillehouder	: A.D. Zandvliet (078) 770 6002	ad.zandvliet@alblasserdam.nl
Primaathouder	: S. Verkuijl-van Nes (078) 770 6104	s.verkuijl-van.nes@alblasserdam.nl

Te verstrekken informatie

Inleiding

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor Beschermd Wonen. Dordrecht voert hiervoor de centrumgemeente taken uit voor de regio Drechtsteden en Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. De samenwerking tussen de 12 gemeenten in de regio is vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst. Hierin staan ook de bevoegdheden van de gemeenten en centrumgemeente vermeld. De begroting 2017 voor Beschermd wonen is vastgesteld. Middels deze brief informeren wij u over de ontwikkelingen rondom Beschermd Wonen, de begroting 2017 en de aangepaste Samenwerkingsovereenkomst.

Doelstelling

Met beschermd wonen wordt aan mensen met een psychische of psychosociale problematiek een beschermde omgeving geboden met daarbij behorende toezicht en begeleiding, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen. Wij streven ernaar deze zorg binnen de regio zo goed mogelijk te faciliteren.

Stand van zaken/de feiten

Samenwerkingsovereenkomst 2017/2018

Medio 2015 hebben alle 12 colleges van de DS en AV besloten om de "samenwerkingsovereenkomst beschermd wonen en opvang" aan te gaan. In deze samenwerkingsovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de samenwerking, de sturing en de verantwoording. Tevens zijn in de samenwerkingsovereenkomst de wederzijdse verplichtingen, taken en verantwoordelijkheden nader uitgewerkt.

De samenwerkingsovereenkomst is aangegaan voor de periode 1-1-2015 tot 31-12-2016. Begin 2016 is de samenwerkingsovereenkomst met alle portefeuillehouders BWO van de 12 gemeenten geëvalueerd. Daaruit is gebleken dat voortzetting van de samenwerking op basis van de samenwerkingsovereenkomst voor wederom een periode van 2 jaar gewenst is met enkele praktische aanpassingen die in de afgelopen periode naar voren zijn gekomen. De belangrijkste aanpassingen betreffen:

- Toegevoegd: Voor het nemen van besluiten voor het bestuurlijk overleg is aanwezigheid vereist van minimaal 2 wethouders uit de Drechtsteden en 2 wethouders uit de AV.

- Aanpassing van de vergaderfrequentie van het ambtelijk en bestuurlijk overleg van 4 naar 6 weken.
- Aanpassing van de frequentie van voortgangsrapportages van 3 naar 2 keer per jaar, waarbij wel bij ieder bestuurlijk overleg (iedere 6 weken) een actueel overzicht wordt gegeven van de laatste cliëntcijfers.

Het vaststellen van de Samenwerkingsovereenkomst is een bevoegdheid van de 12 colleges. Inmiddels is de herziende overeenkomst aan alle colleges aangeboden. Ons college heeft de samenwerkingsovereenkomst 2017/2018 op 8 november 2016 vastgesteld.

Ontwikkelingen

U bent eerder geïnformeerd over de visie over de toekomst beschermd wonen en opvang. Cliënten zullen volgens deze visie meer thuis, lokaal, ondersteund gaan worden. Gemeenten worden hierbij zelf, lokaal, verantwoordelijk voor de cliënten beschermd wonen. Een groot deel van deze cliënten zal in de toekomst niet meer in een intramurale voorziening worden geholpen. Zij blijven thuis wonen en krijgen hier zorg op maat: "beschermd thuis". Dit vraagt dat er lokaal een goede zorg-infrastructuur is zodat een samenhangend pakket aan ondersteuning kan worden geboden. Het betreft een zeer complexe cliëntengroep die specifieke zorg en ondersteuning nodig heeft. Overigens blijft voor een deel van de cliënten altijd een intramurale beschermde omgeving nodig.

Lokale zorgstructuur

Deze visie wordt momenteel uitgewerkt. Dit doen we door lokaal kwartiermakers te laten kijken wat nodig is om een goede lokale zorginfrastructuur te realiseren voor deze doelgroep. Hieruit volgt een plan van aanpak dat medio 2017 gereed zal zijn.

Pilot beschermd thuis

Er is een pilot waarin al "beschermd thuis" wordt geboden aan cliënten. Binnen deze pilot organiseren we alle ondersteuning en zorg bij de cliënt thuis. De cliënt krijgt intensieve begeleiding en er is 24/7 achtervang beschikbaar. Er kunnen 40 cliënten deelnemen aan de pilot. Voornamelijk cliënten die nu nog thuis wonen (van de wachtlijst), maar er wordt ook gekeken naar cliënten die nu intramuraal verblijven. Vanuit de pilot hopen we ook meer informatie te krijgen over waar cliënten (lokaal) behoefte aan hebben en waar zij tegenaan lopen. Dit vormt input voor de lokale plannen van aanpak om de lokale zorginfrastructuur te verbeteren. Op dit moment nemen er nog geen Alblaserdamse cliënten deel aan de pilot.

Lokaal budget per 2017

Alle 12 gemeenten krijgen in 2017 een lokaal budget wat zij kunnen gebruiken om de lokale (zorg)infrastructuur voor cliënten BW te verbeteren. Het staat de gemeenten vrij hoe zij dit precies invullen. Gedacht kan worden aan het inzetten van ggz-verpleegkundigen in het sociale team, het faciliteren van kleinschalige woon/zorginitiatieven, etc.

Wachtlijstscreening

Ondertussen bieden we cliënten die dat nodig hebben nog steeds beschermd wonen in een intramurale instelling. We sturen sterk op de wachtlijst en hebben ook het aantal intramurale plekken uitgebreid. Het sturen op de wachtlijst houdt in dat er voortdurend gekeken worden of er ergens urgente situaties ontstaan, maar ook of cliënten van de wachtlijst kunnen worden afgehaald, bijvoorbeeld doordat zij andere hulp krijgen of worden opgenomen in een kliniek.

Dagbesteding

De huidige arrangementen voor beschermd wonen zijn all-inclusief. Dat houdt in dat zaken als dagbesteding in de arrangementsprijs zijn opgenomen. We constateren dat hierop wordt bespaard door aanbieders waardoor verschraving van de dagbesteding is opgetreden. Dit achten we onwenselijk. In 2017 worden de arrangementen hierop aangepast; dagbesteding wordt dan een apart arrangement.

Verbeteren doorstroom

We signaleren ook dat de overgang van intramurale BW naar ondersteuning in de thuissituatie een (te) grote stap is. Hierdoor stukt de doorstroom maar is er ook meer terugval. Er is een aantal ontwikkelingen waarmee we dit proberen te verbeteren. Een daarvan is "beschermd thuis" wat hierboven staat vermeldt. Een andere ontwikkeling is het faciliteren van kleinschaligere woonvormen. Daarnaast gaan we kijken of we intensievere begeleiding aan huis kunnen bieden wanneer iemand weer thuis woont.

Financiën

De begroting 2015 is opgesteld zonder dat er accurate gegevens beschikbaar waren. In de loop van 2015 werd duidelijk dat veel gegevensbestanden waren vervuld (qua aantallen cliënten en wachtlijsten). Deze gegevens zijn uiteindelijk opgeschoond. Gevolg hiervan was dat de begroting vrij strak was opgesteld omdat gedacht werd dat er een tekort zou zijn. Dit bleek niet het geval. Bij de mei-circulaire 2016 is ook nog extra geld, met terugwerkende kracht over 2015, beschikbaar gekomen. Hierdoor laat 2015 een fors overschot zien van € 5,5 miljoen. Dit overschot is, conform de afspraken uit de Samenwerkingsovereenkomst, verdeeld over de 12 gemeenten.

De begroting 2016 is opgesteld met de gegevens van 2015. Toen bekend werd dat er extra budget beschikbaar kwam, is hier in de loop van 2016 nog op geanticipeerd. Dit is terug te zien in de extra uitgaven voor de pilot beschermd thuis en extra intramurale instroom. Deze kosten zijn structureel en komen ook in 2017 nog terug.

Onderstaande begroting laat voor 2017 een overschot zien, indien dit daadwerkelijk wordt gerealiseerd in 2017 zal dit weer, conform de afspraken uit de Samenwerkingsovereenkomst, worden verdeeld over de 12 gemeenten.

	<u>2016</u>	<u>2017</u>
	Begroot	Begroot
<u>Beschikbaar budget</u>		
Rijksbijdrage Beschermd Wonen	35.209.837	36.787.267
Eigen bijdragen BW	1.268.297	800.000
<u>Verwachte uitgaven</u>		
Contracten ZIN	25.000.000	27.000.000
PGB	3.400.000	3.400.000
Pilot Beschermd Thuis	800.000	1.400.000
Urgente instroom	1.400.000	1.400.000
Lokale initiatieven		2.000.000
<u>Overige kosten</u>		
Uitvoeringskosten	750.000	850.000
Kosten inkoop en diversen	225.000	225.000
Totaal resterende budget BW	5.103.134	1.292.267

Een toelichting op de begrotingskosten:

Inkomsten

De inkomsten bestaan uit de rijksbijdrage en de inkomsten uit eigen bijdragen. De inkomsten uit eigen bijdragen zijn voor 2017 lager dan voor 2016 doordat besloten is om de eigen bijdrage voor

individuele begeleiding en begeleiding groep beschermd wonen (overbruggingszorg, Individuele Begeleiding en Dagbesteding) te verlagen naar € 0,-. Voor intramurale zorg wordt nog wel een eigen bijdrage gevraagd. Dit is conform landelijke richtlijnen. Het verlagen van de eigen bijdrage is opgenomen in bovenstaande begroting (tabel) en kan worden opgevangen binnen het beschikbare budget.

Contracten Zin (zorg in natura)

Dit zijn de kosten voor intramuraal beschermd wonen. Deze kosten zijn hoger begroot dan in 2016. Dit heeft een aantal oorzaken:

- In 2016 kennen we "all-in arrangementen". Dit houdt in dat alle kosten voor de ondersteuning inbegrepen zijn in de vergoeding die aanbieders ontvangen. Zo ook de kosten voor dagbesteding. Aanbieders besparen op deze uitgaven waardoor het aanbod voor dagbesteding voor veel cliënten is versoberd. Dit vinden we niet wenselijk; we willen graag dat er zoveel mogelijk maatwerk is wat aansluit bij de wensen van de cliënt. Vanaf medio 2017 halen we de dagbesteding daarom uit het arrangement en gaan we dit apart aanbieden. Dit zal extra kosten met zich meebrengen;
- Vanaf medio 2017 kennen we arrangementen voor kleinschalige woonvormen. De mogelijke extra kosten die dit met zich meebrengt zijn in de begroting opgenomen;
- 2016 was een overgangsjaar waarin we voor het eerst werkten met een nieuwe systematiek van arrangementen midden, licht en zwaar. Cliënten met een doorlopende indicering zijn "technisch" omgezet in een arrangement. Hierbij was er voor 2016 een financiële toeslag op het arrangement "midden" om de overgang en continuïteit van zorg beter te waarborgen. In 2017 vervalt deze toeslag. Niet alle cliënten passen binnen het arrangement waarop zij "technisch" zijn geïndiceerd. Zij zullen dus worden geherïndiceerd. Hierbij is het aannemelijk dat een aantal van deze cliënten een zwaardere – en duurdere- indicatie krijgt.

Pgb (persoonsgebonden budget)

De cijfers pgb zijn gebaseerd op historische cijfers. Wij zien dat vaak niet alle pgb's worden verzilverd. Dit komt doordat sommige cliënten door het overgangsrecht recht houden op hun indicatie voor een pgb maar hier in de praktijk geen gebruik van maken. Eind 2016 worden veel van deze cliënten geherïndiceerd. Uit deze herindicaties blijkt dat niet iedereen een pgb voor beschermd wonen meer nodig heeft. Sommige cliënten stromen door naar andere Wmo voorzieningen, anderen zijn beter af met zorg in natura.

Naar verwachting zullen de uitgaven pgb daarom dalen, maar hiervan zijn nog geen financiële consequenties bekend.

Pilot beschermd thuis

Eerder in deze brief maakten wij al melding van deze pilot. De pilot houdt in dat cliënten zeer intensieve begeleiding aan huis krijgen. De aanbieder, geholpen door een casusregisseur, kijkt per cliënt wat deze nodig heeft. De pilot kent het mandaat om dit dan ook mogelijk te maken. Hierbij valt te denken aan andere maatwerkvoorzieningen, algemene voorzieningen of andere uitgaven die bijdragen aan het herstel van de cliënt. Er kunnen 40 cliënten meedoen aan de pilot. De pilot loopt tot eind 2017. Hierna is zorg aan cliënten gegarandeerd.

Urgente instroom

Er wordt intensief gestuurd op de wachtlijst. Ook in overleg met aanbieders. Indien cliënten niet de juiste zorg krijgen wordt dit zo spoedig mogelijk opgelost. Een screening heeft uitgewezen dat er een aantal cliënten op de wachtlijst staan die urgent in een beschermd wonen instellingen zouden moeten worden geplaatst. Dit omdat zij bijvoorbeeld nu in een kliniek zitten maar daar uitbehandeld zijn. Zij krijgen dus de verkeerde zorg, of zouden zelfs op straat kunnen belanden. Dit achten wij onwenselijk. Er is daarom extra, structureel, geld beschikbaar gesteld, voor extra intramurale plekken.

Lokale initiatieven

Het is de bedoeling dat in de toekomst gemeenten zelf verantwoordelijk worden voor het zorgaanbod van (een deel van) deze cliënten. Hiervoor is het van belang dat er een goede doorlopende ondersteuningsstructuur beschikbaar is in iedere gemeente. De kwartiermakers kijken momenteel wat hiervoor nodig is. Er is budget beschikbaar gesteld, wat begin 2017 aan iedere gemeente zal worden toegekend, om dit lokaal te organiseren. Voor Alblasserdam gaat het om een bedrag van € 100.000,-. Wij zullen u in 2017 informeren over de lokale initiatieven die vanuit dit budget worden opgestart.

Overige kosten

De overige kosten betreffen met name de uitvoeringskosten van de SDD; Wmo-consulenten, contractbeheer. Ook betreffen het uitvoeringskosten van de gemeente Dordrecht die optreedt als centrumgemeente en kosten voor de inkoop.

Duurzaamheid

In de contracten die worden gesloten met aanbieders staat dat zij moeten voldoen aan onze bepalingen over SROI.

Communicatie en inspraak

Er is een klankbordgroep waarin cliënten beschermd wonen deelnemen. Deze klankbordgroep komt ongeveer 4 keer per jaar bij elkaar. Hierbij worden allerlei zaken besproken, waaronder de beleidsuitgangspunten en –wijzigingen. De Wmo-adviesraden worden geïnformeerd over nieuw beleid. De gemeenteraden van de 12 gemeenten worden op reguliere basis geïnformeerd over ontwikkelingen door het versturen van nieuwsbrieven.

Tijdsplan, vervolg en evaluatie

U zult op reguliere basis geïnformeerd blijven worden over ontwikkelingen door onze nieuwsbrief. Zodra er beleidsmatige en/of financiële zaken spelen die van belang zijn zullen wij u weer een raadsinformatiebrief sturen. In het voorjaar 2017 zult u worden gevraagd de nieuwe verordening beschermd wonen vast te stellen.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders

secretaris

burgemeester